

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט השלום בפתח תקווה: אין מניעה לזמן לעדות עובד מכס אשר פרש מתפקידו, ואין להעלות בתצהירים טענות סיווג שלא נטענו קודם
עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד עומר וגנר, קיריל קפלון

רקע:

בסקירה זו נתאר את החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה, שנענה לבקשת יבואן שתבע את המכס, והורה לזמן לעדות עובד מכס לשעבר.

כמו כן, נענה בית המשפט לבקשת היבואן והורה על מחיקת סעיפים ומסמכים מעדויות רשות המכס, היות והיה מדובר בהרחבת חזית ובמסמכים שלא גולו.

עובדות המקרה:

במהלך השנים 2010-2012 ייבא היבואן כלי רכב תפעוליים שסווגו בפרט מכס הפטורים ממס קניה. אחד מהמשלוחים אף עבר בדיקה פיזית שהותירה על כנה את סיווגם של כלי הרכב. בשנת 2012, בעת שחרור כלי הרכב מהמכס, נדרש היבואן לשלם מס קניה, כתוצאה משינוי הסיווג על ידי המכס, ועשה זאת אגב מחאה. בחלוף כחצי שנה נוספת, הוצאה ליבואן דרישת גרעון רטרואקטיבית על היבוא בשנים 2010-2012, על רקע טענת רשות המכס כי כלי הרכב שיובאו במהלך אותן שנים היו צריכים להיות מסווגים בפרט מכס החייב במס קניה של 83%.

במסגרת ההליכים בבית המשפט, הגיש היבואן שתי בקשות שעניינן זימון שני עדים מרשות המכס, אחד מהם עובד לשעבר שפרש לגמלאות, וכן בקשה למחיקת סעיפים ומסמכים מתצהירו של עד מטעם רשות המכס, בטענה של הרחבת חזית ומסמכים שלא גולו.

טענות הצדדים:

היבואן עתר לזימון שני עדים מטעם המכס. הראשון שימש כמעריך בבית המכס אשדוד, אשר לטענת היבואן ביצע את הבדיקה הפיזית באחד ממשלוחי היבוא של היבואן ואישר את הסיווג הפטור ממכס. אותו עובד פרש לגמלאות וכבר אינו עובד ברשות המכס. השנייה, עובדת במכס מרכז, אשר דרשה את הגרעון מהיבואן, ונטלה חלק בועדת מיסים עקיפים בבית המכס מרכז, שהחליטה לפטור את היבואן מתשלום הגרעון (כאשר לימים החליטה הועדה העליונה במכס שלא לפטור אותו מהגרעון).

עוד טען היבואן כי יש למחוק מתצהירו של נציג הנהלת המכס שהוגש לעניין סיווג כלי הרכב, סעיפים ונספחים בהם נטען לסיווג חדש שלא עלה במסגרת כתבי הטענות, ומסמכים שלא גולו במסגרת הליכי גילוי המסמכים.

מנגד, התנגדה רשות המכס לבקשות זימון העדים, בטענה כי נציג מכס אשדוד לא נטל חלק בפועל בבדיקה הפיזית וכי הוא פרש לגמלאות, וכי נציגת מכס מרכז נטלה חלק בוועדה התחתונה בעוד שהחלטתה של הועדה העליונה היא שעומדת על הפרק בבחינה שיפוטית, לכן מדובר בעדה לא רלוונטית. כמו כן, נטען כי זימונה עשוי להרתיע עובדי ציבור מלהתבטא באופן חופשי בדיונים פנימיים, מקום בו הם עשויים להיחקר על דעתם שמנוגדת להחלטה הסופית והקובעת של מעסיקם.

בתגובתה לבקשת מחיקת הסעיפים והמסמכים, טענה רשות המכס כי העובדות נשוא המחלוקת נשארו כפי שהוצגו בכתב ההגנה, וטענת סיווג מכס חדשה היא טענה משפטית הנשענת על אותן עובדות, ולכן אין מדובר בהרחבת חזית. לחילופין טענה רשות המכס שטענותיה החדשות באו להשיב על טענות חדשות שנטענו על ידי היבואן.

הדיון המשפטי והחלטת בית המשפט:

בית המשפט קיבל באופן חלקי את בקשת היבואן לזמן את עדי המכס והכריע שיש לזמן את נציג מכס אשדוד, אולם אין כך הדבר באשר לנציגת מכס מרכז. בית המשפט חזר על כלל היסוד כי ניתן לזמן כל אדם שעדותו רלוונטית ושייכת לעניין. נקבע, כי היות ונציג מכס אשדוד נתן את ההנחיות על אודות מהות הבדיקה הפיזית שיש לבצע ליבואן והוא המעריך אשר טיפל בתיק והחליט כי יש לסווג את הטובין בפרט פטור, הרי שלא יכולה להיות מחלוקת כי מדובר בעד רלוונטי, על אף פרישתו לגמלאות. לעניין אי זימון נציגת מכס מרכז, קבע בית המשפט כי על אף שהיא חתמה על פרוטוקול ועדת מסים עקיפים מקומית שהמליצה לוותר על הגרעון, הרי שמאחר וההחלטה הקובעת, העומדת לביקורת שיפוטית, היא ממילא של הוועדה העליונה, הרי שזימונה לא יתרום להתחקות אחר שיקוליה של הוועדה העליונה ולכן אין רלוונטיות לזימונה.

בית המשפט קיבל את טענת היבואן לגבי מחיקת סעיפים ומסמכים מתוך תצהירי רשות המכס. ראשית, לגבי טענת הסיווג החדשה שהעלתה רשות המכס, נקבע כי זוהי הרחבת חזית ולא טענה משפטית, וכי אילו תתקבל טענת המכס כי מדובר בטענה משפטית, הרי שבדרך זו, גדר המחלוקת לעולם לא תיתחם.

לגבי המסמכים, נקבע כי היבואן לא חרג מחזית המחלוקת וכל טענותיו הופיעו בכתב התביעה, ולכן יש לדחות את טענת רשות המכס כאילו נאלצה להשיב לטענות חדשות ולכן חשפה מסמכים חדשים.

[ת.א (שלום פתח תקווה) 26751-05-14 י.קמחי בע"מ נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 08/01/2017, לפני כבוד השופטת אשרית רוטקופף. ב"כ הצדדים - ליבואן - עו"ד גיל נדל, שירית נקר ועומר וגנר ממשרדנו. למדינת ישראל - עו"ד ניר וילנר מפרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.